

**Diputació
Barcelona**

Àrea d'Educació,
Esports i Joventut

Fòrums Locals d'Educació

XXXI Fòrum Local d'Educació

**L'ecosistema educatiu local: un espai
de personalització de l'aprenentatge**

12 de desembre de 2019

#FòrumLocalEducació

Diputació
Barcelona

Àrea d'Educació,
Esports i Joventut

Fòrums Locals d'Educació

Personalització de l'aprenentatge i ecosistema educatiu local

---

César Coll

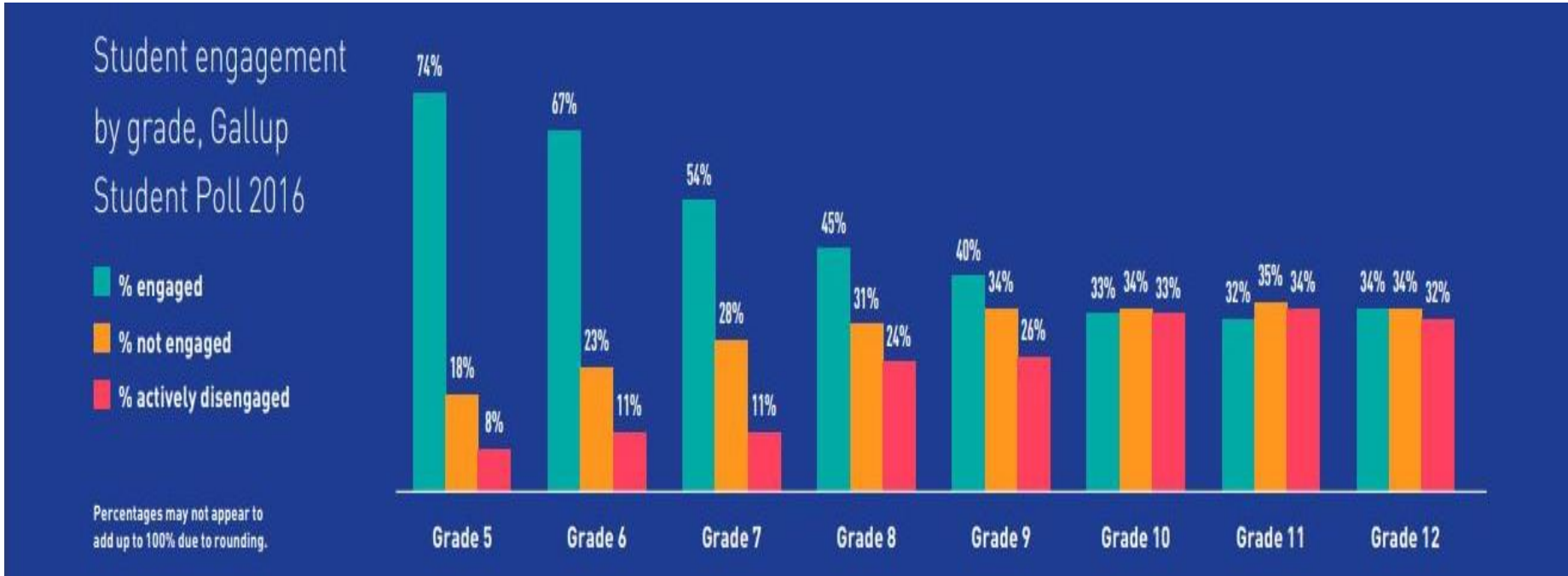
Catedràtic de Psicologia Evolutiva i de l'Educació de la Universitat de Barcelona

#FòrumLocalEducació

Índex

- El problema del sentit, la nova ecologia de l'aprenentatge i el repte de la personalització
- Cap a un model d'educació distribuïda i interconnectada: els Projectes Educatius Comunitaris
- Comentaris finals: l'Administració educativa, l'Administració local i els Projectes Educatius Comunitaris

Grade 5: 10-11 años ... Grade 8: 13-14 años ... Grade 12: 17-18 años

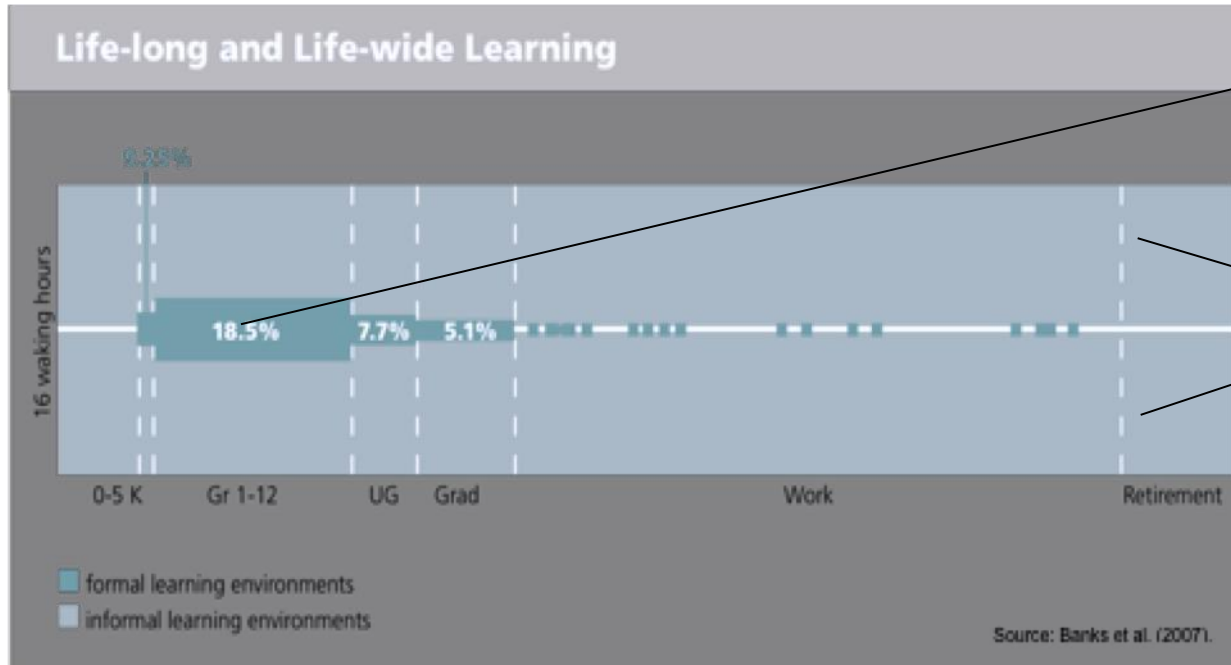
915,214 U.S. student; 50 States, including Washington, D.C; 540 U.S. public school districts; 2,940 U.S. public schools; 909,617 U.S. public school students; 34 U.S. private schools; 5,597 U.S. private school students; 3 Canada school divisions; 29 Canada schools; 3,614 Canada students.

Les estadístiques nacionals mostren que cada vegada hi ha més estudiants desvinculats que no veuen l'escola significativa i rellevant per a les seves vides (Consell Nacional d'Educació de Finlàndia, 2011). La desconexió entre la vida dels estudiants dins i fora del context escolar s'està ampliant perillosament (...) Al mateix temps, el desenvolupament social, econòmic i tecnològic ha augmentat les desigualtats al capital social i cultural dels estudiants (...). El model de l'escola nòrdica basada en la igualtat i la inclusió està sent cada vegada més qüestionat (...) (Kumpulainen, 2014, p. 31)

Temps i contextos d'aprenentatge al llarg de la vida

CONTEXTOS
D'APRENTATGE
FORMAL

CONTEXTOS
D'APRENTATGE
INFORMAL

This image by the LIFE Center is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-Share Alike 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

(Font: *Transforming American Education: Learning Powered by Technology. Draft. National Educational Technology Plan*. Office of Educational Technology. US Department of Education. March 2010. Office of Educational Technology, U.S. Department of Education)

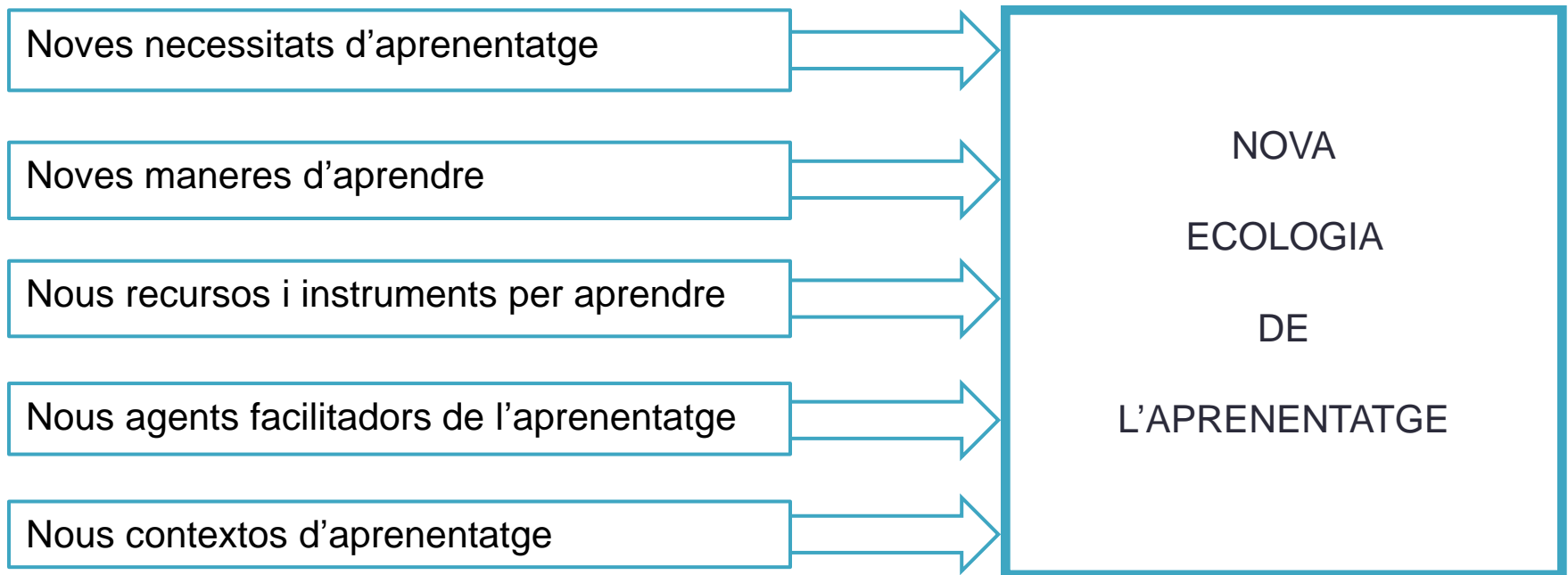

El problema del sentit, la nova ecologia de l'aprenentatge i el repte de la personalització

- **L'aprenentatge en l'escenari de la Societat de la Informació**
  - L'aprenentatge al llarg i a l'ample de la vida
  - La importància d'adquirir i desenvolupar competències genèriques i transversals
  - La ruptura del marc espacial i temporal de l'aprenentatge (les TDIC i els dispositius mòbils)
  - La multiplicitat de contextos que ofereixen recursos i oportunitats per aprendre
  - La digitalització de la informació i la possibilitat d'utilitzar simultàniament diferents llenguatges

El problema del sentit, la nova ecologia de l'aprenentatge i el repte de la personalització

El problema del sentit, la nova ecologia de l'aprenentatge i el repte de la personalització

- **Un aprenent atorga valor i dona sentit al que aprenem en la mesura en què l'ajuda a:**
  - Entendre millor qui és i a conèixer-se millor, contribuint a (re)significar fets i experiències de la seva història personal
  - Situar-se en la seva realitat actual, contribuint a entendre-la i a poder actuar en i sobre ella
  - Projectar-se cap al futur, generant expectatives i plans d'acció i contribuint a formar-se projectes de vida personals i/o professionals

El problema del sentit, la nova ecologia de l'aprenentatge i el repte de la personalització

- **Activitats/situacions susceptibles de generar aprenentatges amb sentit i valor personal**
  - Responen a interessos i objectius dels aprenents
  - Reconeixen i accepten la capacitat de decisió i control de l'aprenent sobre el seu procés d'aprenentatge
  - Són culturalment sensibles i estan vinculades a les activitats quotidianes habituals dels aprenents
  - Connecten experiències d'aprenentatge viscudes en diferents moments i contextos d'activitat
  - Afavoreixen i promouen la reflexió dels aprenents sobre els seus processos d'aprenentatge i sobre les seves característiques i potencialitats com aprenents

Cap a una educació distribuïda i interconnectada: els Projectes Educatius Comunitaris

- **La diversificació de contextos d'aprenentatge exigeix una distribució de l'acció educativa**
  - Les trajectòries personals d'aprenentatge com a focus de l'acció educativa: contextos, activitats i aprenentatges
  - Les fonts de desigualtat associades a les trajectòries personals d'aprenentatge
- **L'efectivitat d'una acció educativa distribuïda exigeix l'articulació i interconnexió dels contextos d'aprenentatge**

Cap a una educació distribuïda i interconnectada: els Projectes Educatius Comunitaris

- L'articulació i interconnexió dels contextos d'aprenentatge: des de l'aprofitament dels recursos als Projectes Educatius Comunitaris
  - Alguns antecedents destacats: Les Ciutats Educadores, els Projectes Educatius de Ciutat, els Plans d'Entorn, Educació360
- Criteris per a l'elaboració i implementació de Projectes Educatius Comunitaris
  - Partir de la identificació i valoració de les necessitats d'aprenentatge de la població, que poden variar considerablement d'un territori a un altre

Cap a una educació distribuïda i interconnectada: els Projectes Educatius Comunitaris

- Implicar el número més gran possible d'entitats i institucions presents en el territori, amb una especial atenció als centres educatius i al professorat
- Establir uns objectius clars, un calendari i les actuacions previstes pel seu assoliment, atesos els recursos disponibles i els compromisos de les entitats i institucions implicades
- Incloure en la seva formulació procediments i estratègies per al seguiment i l'avaluació sistemàtica i rigorosa de l'assoliment dels objectius establerts

Cap a una educació distribuïda i interconnectada: els Projectes Educatius Comunitaris

- Gaudir d'un ampli marge d'autonomia, de manera que sigui possible ajustar-los de forma progressiva en funció de les informacions derivades del seu seguiment i avaluació
- Comptar amb una instància única de planificació, gestió i supervisió que integri als responsables dels diferents nivells i sectors de l'administració
- Assegurar els recursos econòmics i tècnics necessaris per a la seva implantació i implementació, essent objecte d'un tractament diferencial en l'assignació pressupostària

Les Administracions educatives locals i els Projectes Educatius Comunitaris

- La distribució de competències entre els diferents nivells de l'administració pel que fa a la planificació i gestió del sistema educatiu
- La necessitat de promoure un procés de reflexió i debat que condueixi a l'establiment d'un nou contracte social per l'educació basat en el compromís i la corresponsabilitat
- L'abandonament del principi d'organització i funcionament homogeni del sistema educatiu com garantia d'equitat
- La voluntat política i la capacitat tècnica per articular el conjunt de pràctiques, escenaris, agents i recursos educatius escolars i no escolars presents en l'entorn comunitari al voltant d'un projecte educatiu compartit

Referències

Banks, A. et. al. (2007). *Learning In and Out of School in Diverse Environments: Life-Long, Life-Wide, Life-Deep*. The Learning in Informal and Formal Environments Center. University of Washington, Stanford University, and SRI International. En línia: http://life-slc.org/docs/Banks_etal-LIFE-Diversity-Report.pdf

Coll, C. (2000). Política educativa: educació, societat, territori y corresponsabilidad social y ciudadana con la educación. En J. A Garde (Ed.), *Informe 2000. Políticas sociales y estado de bienestar en España*. Madrid: Fundación Hogar del Empleado, 2000, pp. 165-187

Ito, M., K. Gutierrez, S. Livingstone, B. Penuel, J. Rhodes, K. Salen, et al. (2013). Connected Learning: An agenda for research and design. Irvine, CA: Digital Media and Learning Research Hub.

http://dmlhub.net/sites/default/files/ConnectedLearning_report.pdf

Kumpulainen, K. (2014). Pedagogies of Connected Learning: Adapting Education into the Twenty-First Century. En D. Hung, K. Y.T. Lim, & Sh-Sh. Lee, (Eds.), *Adaptivity as a Transformative Disposition for Learning in the 21st Century* (pp. 31-41). Singapore: Springer.

Kumpulainen, K. & Sefton-Green, J. (2014). What Is Connected Learning and How to Research It? *International Journal of Learning and Media*. 4(2), 7-18.